

MIEJSCE BOGÓW CZY RAJ NA ZIEMI? O MIEJSCACH ARKADYJSKICH

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Miejsce bogów czy raj na Ziemi? O miejscach arkadyjskich

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

IV / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie arkadii;
- omawia funkcję arkadii w tekstach literackich;
- wskazuje sposoby przedstawienia arkadii;
- ćwiczy umiejętność pracy w zespole i grupie.

Metody/techniki/formy pracy:

- kula śnieżna;
- praca zespołowa;
- burza mózgów.

Środki dydaktyczne:

- słownik języka polskiego;
- *Słownik symboli* Władysława Kopalińskiego;
- arkusze papieru;
- flamastry.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Skojarzenia ze słowem Raj – propozycje uczniów, tworzenie asocjogramu.
2. Praca ze słownikiem – definicje słów: Raj, arkadia.

Część właściwa:

1. Praca metoda kuli śnieżnej – nauczyciel przekazuje dwa arkusze papieru, na jednym wpisuje hasło RAJ POZAZIEMSKI, na drugiej RAJ NA ZIEMI. Obydwa arkusze wędrują po klasie i każda para w ławce dopisuje przykład tekstu z toposem – wskazanie tematyki związanej z Rajem, sposobu przedstawienia i określenie jego funkcji. Każdy uczeń uzupełnia tekst, a w przypadku braku pomysłu dopisuje nowy utwór.
  2. Po uzupełnieniu arkuszy nauczyciel dzieli teksty do pracy wśród uczniów (w przypadku licznej klasy należy wprowadzić prace w grupach).
  3. Rozwijanie propozycji wpisanych w arkuszu, tworzą one konspekt wypowiedzi argumentacyjnej.
- Prezentacja efektów pracy uczniów. Odczytanie konspektów.

Część podsumowująca:

1. Wskazanie wieloznaczności pojęcia i bogatego zasobu interpretacyjnego.
2. Zabawa językowa w podawanie związków frazeologicznych, powiedzeń i przysłów z pojęciem arkadii.

Komentarz metodyczny:

W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.